

Un raport al Comisiei Europene, publicat la final de noiembrie 2021 privind decalajul de încasare la TVA indică, o dată în plus, zona în care există potențial de creștere a colectării. Construcția bugetară pe 2021 se bazează pe venituri de peste 386 de miliarde de lei, conform celei mai recente rectificări bugetare, din care însă, potrivit Consiliului Fiscal, în jur de zece miliarde de lei reprezintă sume care trebuie recuperate din impozitele amânate la plată în 2020 de către contribuabili, în baza înlesnirilor acordate chiar de statul român.

Cheltuielile programate pentru 2021 depășesc 471 de miliarde de lei, astfel că deficitul bugetar va ajunge la 85 de miliarde de lei (7,13% din PIB). Doar din reducerea evaziunii fiscale din zona de TVA statul ar putea colecta sume importante, având în vedere că din datele Comisiei Europene rezultă că deficitul de încasare la TVA s-a menținut ridicat și în creștere în România, în 2019, la 34,9% (peste nivelul din 2018, de 32,7%), cel mai mare din UE pentru al șaptelea an consecutiv! În sumă absolută, acest procent reprezintă echivalentul a 7,4 miliarde de euro (adică 37 miliarde de lei).

În clasamentul european, România este urmată de Grecia (cu un deficit bugetar mai mic decât al nostru de 25,8%, în scădere de la 30,1% în 2020) și Malta (23,5%, în creștere cu 5,4 puncte procentuale). Media europeană a fost de 8,6%, în scădere cu 0,8 puncte procentuale față de 2018. Prin comparație, în țările vecine, deficitul de încasare la TVA este mult mai mic și în scădere: pentru 2021, Comisia Europeană estimează că în România deficitul de încasare va scădea la 33,9% (cu un punct procentual), în Bulgaria punctul procentual va ajunge la 7,2%, în Ungaria, la 6,1%, iar în Polonia, la 10%. Observați ce bine stau vecinii noștri la încasarea TVA. Pentru 2021, veniturile din TVA sunt estimate la 79 de miliarde de lei, în creștere cu peste 30% comparativ cu 2020, însă, dincolo de faptul că se raportează la un an extrem de dificil pentru activitățile economice în care veniturile din TVA au scăzut comparativ cu anul 2020 și încorporează și plățile amânate din 2020: în aceste condiții, o reducere a deficitului de încasare la TVA ar ajuta la creșterea încasărilor bugetare din această taxă care reprezintă, în prezent, aproximativ 20% din totalul veniturilor la bugetul de stat.

Alte mari pericole care ne pândesc, generatoare de cheltuieli importante sunt creșterea venitului mediu, creșterile de salarii și pensii promise deja de guvernanți, fără o acoperirea a acestora în sporul de productivitate a muncii absolut necesar, conform legilor economice obiective, precum și volatilitatea (instabilitatea) prețurilor la energie (electricitate și gaze naturale), care se așteaptă să crească în continuare în 2022, așa că va fi foarte greu pentru un buget național cu deficit de peste 7% din PIB să acopere aceste creșteri. O țară aflată în capcana veniturilor medii și-a pierdut avantajul competitiv în exportul de produse manufacturate din cauza creșterii salariilor și nu este în măsură să țină pasul cu economiile mai dezvoltate de pe piață. Evitarea capcanei venitului mediu presupune identificarea strategiilor pentru a introduce noi procese și a găsi noi piețe pentru a

menține creșterea exporturilor. Creșterea cererii interne este, de asemenea, importantă - o clasă de mijloc în expansiune își poate folosi puterea de cumpărare pentru a achiziționa produse inovatoare de înaltă calitate și a contribui la creșterea economică. Cea mai mare provocare pentru a scăpa de capcana venitului mediu constă în trecerea de la creșterea bazată pe resurse, care este dependentă de forța de muncă ieftină și de capitalul ieftin, la dezvoltarea bazată pe productivitate ridicată și inovație.

Acest lucru necesită investiții în infrastructură, cercetare și educație - construirea unui sistem educațional de înaltă calitate care să încurajeze creativitatea și să susțină descoperiri în știință și tehnologie care pot fi aplicate apoi în economie. Diversificarea exporturilor este, de asemenea, considerată importantă pentru a scăpa de capcana venitului mediu. Nimic din ce am enumerat mai sus nu face țara noastră de 30 de ani.

Productivitatea muncii este unul din cei mai importanți indicatori sintetici ai eficienței activității economice a întreprinderilor, care reflectă eficacitatea sau rodnicia muncii cheltuite în procesul de producție. De asemenea, după 1990 s-a renunțat la cuantificarea acestui indicator, pornind de la motivul pueril că economia românească era "un morman de fiare vechi". Doar Banca Națională a României (BNR) nu a încetat să-l amintească și să vorbească de el, dar cine are timp să asculte de BNR? Așa că toate creșterile de salarii și pensii au fost corelate doar cu inflația, dar nu și cu productivitatea muncii înregistrată în țară!

Emilian M. Dobrescu

INDEPENDENȚA ROMÂNĂ

*Independența
prin Cultură*